

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1974-1975

3 DECEMBER 1974

VOORSTEL VAN DECREET
— van de heer L. LINDEMANS c. s. —
tot aanvulling van het Algemeen Reglement
voor de Arbeidsbescherming

VERSLAG
namens de Commissie voor taalwetgeving
en taalbescherming
uitgebracht door de heer E. VANKEIRSBILCK

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft op 3 december 1974 het voorstel van de heer L. Lindemans samen met het amendement van de heer J. Bascour onderzocht in het licht van het advies uitgebracht door de Raad van State.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer R. Mattheyssens.

Vaste leden : de heren :

A. Bertrand, E. Cooreman, L. Lindemans, M. Olivier, mevrouw N. Staels-Dompas de heren F. Tanghe, M. Van Herreweghe, E. Vankeirsbilck, J. Verroken, G. Willems;
H. Boel, R. De Wulf, A. Laridon, L. Rombaut, J. Van den Eynden;
V. Anciaux, J. Belmans, R. Mattheyssens, R. Vandezande;
A. Claes, Jean Daems, J. Hendrickx, A. Kempinaire.

Plaatsvervangers : de heren

D. Coens, P. De Kerpel, juffrouw R. Steyaert, de heren Leo Vanackere, F. Wijnen;
mevrouw J. Adriaensens, de heer J. Férir, mevrouwen I. Julliams;
G. De Kegel, de heren E. Vansteenkiste;
Joseph Daems, J. Kickx.

Zie :

28 (B.Z. 1974) :

— Nr. 1 : 51 (1972-1973) — Nrs. 1 en 2.

1. — Doel van het decreet

Dit voorstel van decreet van de heer Leo Lindemans C.S. wil het taalgebruik regelen van de geneesheren en het personeel van de arbeidsgeneeskundige diensten werkzaam in het Nederlandse taalgebied.

II. — Historisch overzicht

Dit voorstel van decreet tot aanvulling van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming werd op 17 november 1972 ingediend door de heren L. Lindemans, H. Boel, M. Duerinck, J. Hendrickx en R. Roosens. Op 12 december 1972 werd hierop een amendement ingediend door de heer J. Bascour.

Op 29 november 1973 heeft de toenmalige Minister van Tewerkstelling en Arbeid de afdeling Wetgeving van de Raad van State om advies gevraagd over het voorstel van decreet.

De Raad van State heeft op 25 januari 1974 een advies gegeven (zie bijlage).

Ten gevolge van de vernieuwing van de Cultuurraad diende het voorstel van decreet als niet bestaand te worden beschouwd. Het werd echter opnieuw aanhangig gemaakt op 21 mei 1974.

III. — Motivatie van het decreet

Daar de arbeidsgeneeskundige diensten geen diensten zijn in de zin van artikel 1, § 2, tweede lid, van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 vallen zij niet onder toepassing van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken. Het betreft hier immers diensten zoals vermeld in artikel 1, § 1, 2°, die niet onder het gezag van een openbare macht staan en wier activiteiten zich uitstrekken over het hele nationale grondgebied.

Hieruit spruit een drievoudig nadelig gevolg voort :

1. De medische dossiers van het personeel gevestigd in het Nederlandse taalgebied moeten niet in het Nederlands worden gesteld.

2. Er rijzen dikwijls problemen in de interne verhoudingen tussen die diensten en de bij hen aangesloten bedrijven.

3. Er bestaat geen enkele waarborg betreffende de taalkennis van de geneesheren en de personeelsleden.

IV. — Advies van de Raad van State

Dit advies kan in essentie als volgt worden samengevat :

1. De Raad van State maakt een voorbehoud wat de inhoud van artikel 1 betreft. De *plaats van vestiging* is helemaal geen waarborg voor het gebruik van de taal zoals opgelegd door het decreet van 19 juli 1973.

2. Een reële garantie ter zake biedt echter de *diploma-vereiste* omschreven onder artikel 2. De Cultuurraad is hier bevoegd op grond van artikel 59bis, § 3, van de Grondwet. Tot het wezen van een taalregeling behoort immers het vaststellen van de waarborgen die de kennis en het gebruik van de opgelegde taal moeten verzekeren.

3. Het voorstel is te strak waar het vooropstelt dat het bewijs van de kennis van het Nederlands maar kan geleverd worden door een Nederlandstalig diploma of studiegetuigschrift. Andere bewijsvormen van deze kennis dienen in het voorstel te worden opgenomen.

4. Het voorstel van decreet is niet in strijd met de bepalingen van de Raad van de Europese Gemeenschappen met betrekking tot het vrije verkeer van de werknemers binnen de Gemeenschap.

5. De inhoud van het voorstel dient te worden herleid tot een enig artikel.

6. Wat de vorm betreft, geeft de Raad van State de voorkeur aan een autonoom decreet.

V. — Bespreking in de commissie

A. — Standpunt van de heer Minister van Tewerkstelling en Arbeid

De vertegenwoordiger van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid vestigde de aandacht van de Commissie op de twee volgende elementen :

1. Dit decreet is enkel van toepassing wat de opdrachten van de arbeidsgeneeskundige diensten betreft binnen het Nederlandse taalgebied. Het heeft echter geen invloed op de organisatorische aard van de interbedrijfsgeneeskundige diensten, die weliswaar hun zetel hebben in het Nederlandse taalgebied, doch wier bevoegdheid zich over het nationale grondgebied uitstrekt.

2. Dit decreet is enkel van toepassing op de contacten van de arbeidsgeneesheren en het paramedisch en administratief personeel met de werkgevers en de werknemers. Het niet maken van dit voorbehoud zou de arbeidsgeneesheren beletten het advies in te winnen van specialisten, indien laatstgenoemden Nederlandsonkundig zijn. Op dit punt zou het decreet een belemmering zijn voor een wetenschappelijke benadering bij de uitoefening van de arbeidsgeneeskunde.

B. — Standpunten van de commissieleden

De indiener van het voorstel van decreet sluit zich aan bij het advies van de Raad van State en bij de inhoud van het amendement van de heer J. Bascour.

De Commissie gaat bij het opstellen van een nieuwe tekst uit van het opschrift en de tekst gesuggereerd door de Raad van State.

Als tweede middel om te bewijzen dat men een werkelijke kennis van het Nederlands heeft, werd voorgesteld te verwijzen naar de bewoordingen van artikel 7 van het koninklijk besluit nr. 9 van 30 november 1966. Overeengekomen werd dat een referentie naar de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 legistiek beter is (artikel 1 van het voorstel van decreet).

Op het amendement van de heer J. Bascour is er een subamendement ingediend door de heer L. Rombaut. De termijn van 10 jaar wordt weggelaten en om misbruiken te voorkomen wordt gezegd dat de overgangsmaatregel alleen geldt voor degenen die op het ogenblik van de inwerking-treding van het decreet, houder zijn van een Franstalig diploma van doctor in de geneeskunde doch van een Nederlandstalig humanoriadiploma (artikel 2).

In de Commissie wordt erop gewezen dat het nieuwe decreet geenszins in strijd zal zijn met het vrije verkeer van werknemers binnen de Euromarkt, vermits aan de onderdanen van de andere lid-staten een middel wordt verschaft om hun kennis van het Nederlands te bewijzen. Die kennis is trouwens onontbeerlijk voor hun beroeps-uitoefening.

VI. — Stemming in de commissie

Artikel 1 wordt eenparig goedgekeurd.

Artikel 2 wordt met 11 stemmen tegen 3 goedgekeurd.

Artikel 3 wordt eveneens eenparig goedgekeurd.

Het gehele voorstel van decreet wordt eenparig aangenomen bij drie onthoudingen.

De Verslaggever,

E. VANKEIRSBILCK

De Voorzitter,

R. MATTHEYSSSENS

TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE

VOORSTEL VAN DECREET

betreffende het bewijs van de kennis
van het Nederlands in de arbeidsgeneeskundige diensten

Artikel 1

De arbeidsgeneeskundige dienst, bedoeld in artikel 104 van het Algemeen Reglement voor de **Arbeidsbescherming**, kan slechts worden waargenomen door geneesheren en personeelsleden die het bewijs van een werkelijke kennis van het Nederlands hebben geleverd. Dat bewijs wordt geleverd, naar gelang van het geval, door een Nederlandstalig diploma van doctor in de geneeskunde of Nederlandstalig diploma of studiegetuigschrift of door het taalexamen bedoeld in artikel 15 van de op 18 juni 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

Art. 2

Voor de arbeidsgeneeskundige dienst kunnen ook worden aangewezen, geneesheren die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet houder zijn van een Franstalig diploma van doctor in de geneeskunde en van een Nederlandstalig humanoriadiploma.

Art. 3

Dit decreet geldt niet voor de arbeidsgeneeskundige diensten waarop de regelen op het gebruik van de talen in bestuurszaken van toepassing zijn.

BIJLAGE**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 29e november 1973 door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van decreet « tot aanvulling van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming », heeft de 25e januari 1974 het volgend advies gegeven :

Het voorstel van decreet en het amendement waarover om advies is gevraagd, zijn respectievelijk op 17 november en 12 december 1972 ingediend. Zij strekken ertoe de bepalingen van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming, die de inrichting van de arbeidsgeneeskundige diensten betreffen, aan te vullen ten einde als regel te stellen dat, in het ressort binnen hetwelk de Cultuuraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap het gebruik van de talen kan regelen :

1. de territoriale bevoegdheid die de Minister van Tewerkstelling en Arbeid in de akte van erkenning van een interbedrijfsgeneeskundige dienst moet bepalen, slechts kan verleend worden aan een interbedrijfsgeneeskundige dienst die in het Nederlands taalgebied is gevestigd (artikel 1);

2. de arbeidsgeneeskundige dienst, zowel de bedrijfs-geneeskundige als de interbedrijfsgeneeskundige, slechts kan waargenomen worden door geneesheren die houders zijn van een Nederlandstalig diploma van doctor in de geneeskunde en door personeelsleden die houders zijn van een Nederlandstalig diploma of studiegetuigschrift (artikel 2, eerste lid);

3. gedurende een overgangsperiode van tien jaar voor de arbeidsgeneeskundige dienst ook mogen aangewezen worden geneesheren met een Franstalig diploma van doctor in de geneeskunde die houders zijn van een Nederlandstalig humanoriadiploma (amendement);

4. het medisch dossier dat door de arbeidsgeneeskundige dienst wordt aangelegd, uitsluitend in het Nederlands wordt opgesteld (artikel 2, tweede lid).

Het aanhouden van het voorstel na de totstandkoming van het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden, zou erop kunnen duiden :

1° dat voor de indieners de territoriale bevoegdheid van de interbedrijfsgeneeskundige dienst en de taal van het diploma van de geneesheren en ander personeel van de arbeidsgeneeskundige diensten noodzakelijkerwijze verbonden zijn met de taalregeling van de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, als bedoeld in artikel 59bis, § 3, 3°, van de Grondwet;

2° dat zij de desbetreffend voorgestelde regels beschouwen als maatregelen die een wezenlijke waarborg uitmaken voor een degelijke naleving van genoemd decreet van 19 juli 1973 dat in zijn artikel 4 de betrekkingen op het vlak van de arbeidsgeneeskundige dienst onder de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers rangschikt waarop de regels van de artikelen 2 en 5 van hetzelfde decreet van toepassing zijn.

Uit de parlementaire voorbereiding van de laatste grondwetsherziening treedt naar voren dat de zinsnede « sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel », waarvoor naar luid van artikel 59bis, § 3, de Cultuurraad bij uitsluiting van de wetgever bevoegd is om het gebruik van de talen te regelen, « ruim moet worden verstaan en altijd aan de noodwendigheden van de ontwikkeling der sociale betrekkingen moet kunnen worden aangepast » (Verslag de Stexhe, *Gedr. St.*, Senaat 1969-1970, n° 390, blz. 11).

De inrichting van een arbeidsgeneeskundige dienst is een verplichting die op de werkgever weegt, in gevolge artikel 104 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming. De werkgever kan zich van die verplichting kwijten, hetzij door zelf een bedrijfsgeneeskundige dienst in te richten, hetzij door zich de medewerking te verzekeren van een interbedrijfsgeneeskundige dienst. De taken van bedoelde diensten zijn omstandig omschreven in artikel 104, § 2, van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming, waaruit duidelijk blijkt dat de betrekkingen tussen die diensten en de werknemers deel uitmaken van de betrekkingen tussen werkgever en werknemer, zoals ook in artikel 4, § 1, van het decreet van 19 juli 1973 is gesteld.

Is dienvolgens de Cultuurraad principieel ter zake bevoegd, dan hoort het nochtans een voorbehoud te maken wat de bepaling onder artikel 1 van het voorstel betreft. Vermits het aan de Minister van Tewerkstelling en Arbeid toekomt de territoriale bevoegdheid van de interbedrijfsgeneeskundige dienst in zijn akte van erkenning te bepalen, maakt het voorstel, door te stellen dat de territoriale bevoegdheid slechts kan verleend worden aan een interbedrijfsgeneeskundige dienst die in het Nederlands taalgebied gevestigd is, de erkenning van een interbedrijfsgeneeskundige dienst, in het ressort waarvoor de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap bevoegd is, afhankelijk van de plaats van zijn vestiging. Welnu, zo reeds bezwaarlijk kan worden aangenomen dat tussen de vestigingsplaats van de interbedrijfsgeneeskundige dienst en het effectief gebruik van de Nederlandse taal een noodzakelijk verband zou aanwezig zijn dat, met eerbiediging van het bepaalde in artikel 23 van de Grondwet, de Cultuurraad zou toelaten te legifereren, dan dient alleszins te worden erkend dat de plaats van vestiging als dusdanig geen reële garantie is voor het gebruik van de taal als opgelegd door het decreet van 19 juli 1973. De regel die onder artikel 1 van het voorstel wordt geformuleerd, is dan ook niet van aard het objectief te bereiken dat de indieners van het voorstel zich hebben gesteld. Om die twee redenen dient artikel 1 te worden weggelaten.

Een reële garantie voor het daadwerkelijk gebruik van het Nederlands vormt wel het diplomavereiste omschreven onder artikel 2 van het voorstel. Als onmiddellijk verbonden met de door de Grondwet toegelaten taalregeling, is het een aangelegenheid waarvoor de Cultuurraad op grond van artikel 59bis, § 3, van de Grondwet bevoegd is. Tot het wezen van een taalregeling behoort immers het vaststellen van de waarborgen die de kennis en het gebruik van de opgelegde taal moeten veilig stellen, in dit geval in hoofde van de geneesheren en het personeel van de arbeidsgeneeskundige diensten.

Volgens het voorstel kan het bewijs van de kennis van het Nederlands maar worden geleverd door een Nederlandstalig diploma of studiegetuigschrift. Is dit criterium

het meest voor de hand liggend, in zijn toepassing kan de regel te strak zijn reeds omdat hij niet voldoende oog heeft onder meer voor het feit dat in het Nederlands taalgebied ten gevolge van de late vernederlandsing van het hoger onderwijs nog geneesheren met een niet-Nederlands-talig diploma van doctor in de geneeskunde aanwezig zijn, aan welke zorg door het amendement ten dele wordt tegemoetgekomen, of nog omdat personen bijvoorbeeld met een in het buitenland behaald diploma van een betrekking in een arbeidsgeneeskundige dienst zonder meer worden uitgesloten.

Voor de onderdanen van de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen moet hier gewezen worden op de verordening 1612/68 van 15 oktober 1968 van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap die, in uitvoering van artikel 48 van het E.E.G.-Verdrag, in zijn artikel 3 op de onderdanen van een Lid-Staat niet van toepassing verklaart de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen of administratieve handelwijzen van een Lid-Staat die « hoewel van toepassing zonder onderscheid naar nationaliteit, tot enig of voornaamste doel of gevolg hebben dat de onderdanen van de andere Lid-Staten van de geboden arbeid geweerd worden ». In datzelfde artikel 3 is wel gesteld dat de geciteerde bepaling geen betrekking heeft « op de voorwaarden betreffende de wegens de aard van de te verrichten arbeid vereiste talenkennis » (Zie *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*, n° 257 van 19 oktober 1968, blz. 2 en volgende), doch stellen dat de kennis van het Nederlands uitsluitend door een Nederlandstalig studiediploma wordt aangetoond zou kunnen worden geïnterpreteerd als verder reikende dan hetgeen door laatst geciteerde bepaling van de verordening aan de Lid-Staten niet is ontzegd.

Aansluitende op het voorgaande meent de Raad van State dan ook dat, naast het bewijs van de kennis van het Nederlands door de taal van het diploma, andere vormen van bewijs van de kennis van het Nederlands in het voorstel moeten worden opgenomen.

*
**

Vermits het decreet van 19 juli 1973 de taal van het medisch dossier inmiddels heeft geregeld, mag onder artikel 2 van het voorstel de bepaling worden weggelaten dat het medisch dossier uitsluitend in het Nederlands wordt gesteld.

Wat nu betreft het toepassingsgebied van het voorstel, moet erop worden gewezen dat volgens de artikelen 28 en 104 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming de verplichting een arbeidsgeneeskundige dienst in te richten ook geldt voor de Staat, de provincies, de gemeenten en andere rechtspersonen met publiekrechtelijk statuut. Het lijkt kennelijk in de lijn van het voorstel te liggen dat het niet zal gelden voor die arbeidsgeneeskundige diensten waarop de taalregeling op het gebruik van de talen in bestuurszaken reeds van toepassing is.

*
**

Samengevat meent de Raad van State dat de inhoud van het voorstel en van het amendement zich zou dienen te herleiden tot een bepaling die als volgt in een enig artikel kan worden geformuleerd :

« De arbeidsgeneeskundige dienst, bedoeld in artikel 104 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescher-

ming, kan slechts worden waargenomen door geneesheren en personeelsleden die het bewijs van een daadwerkelijke kennis van het Nederlands hebben geleverd. Dat bewijs wordt geleverd, naargelang van het geval, door een Nederlandstalig diploma van doctor in de geneeskunde of Nederlandstalig diploma of studiegetuigschrift of door.. .

» Dit decreet geldt niet voor de arbeidsgeneeskundige diensten waarop de regelen op het gebruik van de talen in bestuurszaken van toepassing zijn ».

Omtrent de vorm van de voorgestelde wijziging meent de Raad van State de voorkeur te moeten geven aan een autonoom decreet. Het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming is immers bij koninklijk besluit vastgesteld en het past niet teksten met kracht van wet op te nemen in een geheel van bepalingen die zodanig karakter niet hebben. Bovendien is het Algemeen Reglement een tekst die geldt voor het ganse land terwijl het voorstel zich uiteraard beperkt tot het gebied waarin de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap het gebruik van de taal voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel kan regelen.

Het opschrift van het voorstel, dat aan de door de Raad van State aanbevolen vormgeving zou moeten worden aangepast, kan luiden als volgt : « Voorstel van decreet betreffende het bewijs van de kennis van het Nederlands in de arbeidsgeneeskundige diensten ».

—————→

De kamer was samengesteld uit :
de heren :

F. LEPAGE, eerste voorzitter;
Ch. SMOLDERS,
H. COREMANS, staatsraden;
J. DE MEYER,
F. DE KEMPENEER, bijzitters van de afdeling wetgeving;
E. VAN VYVE, afdelingsgriffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. DE COENE, adjunct-auditeur.

De Griffier,
E. VAN VYVE

De Voorzitter,
F. LEPAGE

—————